

Αθήνα, 16/04/2018

Α.Π.: 5341/2018

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ,
ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
Δ/νση: Φραγκούδη 11 και Αλ. Πάντου
Τ.Κ.: 101 63 Αθήνα
Πληρ.: ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ
Τηλ.: 210 9098293
Email: i.savvidis@gsdp.gr
Φαξ: 210 9098 433 ή 213-1318433**

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: Προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020

Όπως έχει επισημανθεί και στο παρελθόν, η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής του Υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης έχει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, την ευθύνη χάραξης της στρατηγικής για την ψηφιακή ανάπτυξη της χώρας και την εποπτεία και τον συντονισμό ενός σύγχρονου πλαισίου παραγωγής έργων ΤΠΕ, που αποσκοπεί στην αποφυγή σχεδιασμού αποσπασματικών έργων, στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση τυχόν δυσλειτουργιών και στη βέλτιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων δημόσιων πόρων.

Για την εξυπηρέτηση των ανωτέρω στόχων απαιτείται να συμβαδίζουν οι βασικές αρχές των σχεδιαζόμενων έργων ΤΠΕ με τον σκοπό και τις προτεραιότητες της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής (εφεξής ΕΨΣ), καθώς και της Στρατηγικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Παράλληλα τα έργα θα πρέπει να είναι συμβατά και με τη στρατηγική στόχευσης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του, καθώς αυτά αποτελούν την κύρια πηγή χρηματοδότησης της μεταρρύθμισης και αναβάθμισης του Δημοσίου Τομέα στη χώρα μας.

Δυνάμει της ΕΨΣ, τα έργα ΤΠΕ θα πρέπει να εξετάζονται στο πλαίσιο μιας ολιστικής προσέγγισης, προκειμένου να υπάρχει εναρμόνιση των δράσεων των φορέων με το νέο πλαίσιο σχεδιασμού και παραγωγής έργων πληροφορικής στο Δημόσιο Τομέα. Είναι αναγκαίο τα νέα έργα πληροφορικής και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Δημοσίου τομέα και ιδίως της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, να ακολουθούν τη διαδικασία του «Ενιαίου Σχεδιασμού» (Integrated Planning Process), η οποία, όπως λεπτομερώς αναλύεται στο Παράρτημα Β της ΕΨΣ βασίζεται στις ακόλουθες αρχές:

- Σχεδιασμός “digital by default” για όλα τα νέα έργα που αφορούν ψηφιακές υπηρεσίες, με την εφαρμογή των αρχών «Privacy by Design and by Default» του κανονισμού GDPR

- Διαμοιρασμός & επαναχρησιμοποίηση λύσεων- περιορισμός της σπατάλης
- Έλεγχος δαπανών και βελτίωση τρόπου προμηθειών (με ευρεία αξιοποίηση συμβάσεων- πλαίσιο και πιθανές παρεμβάσεις εξειδίκευσης του πλαισίου προμηθειών για ΤΠΕ)
- Διαλειτουργικότητα μέσω ανοικτών προτύπων, διάθεσης ανοικτών APIs και ανάπτυξης δημόσιων SDKs
- Σύνδεση των έργων ΤΠΕ με δράσεις απλούστευσης διαδικασιών και μεταρρύθμισης
- Μικρότερα έργα, όπου αυτό είναι εφικτό, με εστίαση στο αποτέλεσμα
- Εκ των προτέρων πρόνοια για τη βιωσιμότητα των έργων με μακροπρόθεσμη δέσμευση λειτουργίας και συγκεκριμένο πλάνο ενσωμάτωσής τους στο επιχειρησιακό περιβάλλον των φορέων.

Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, συνεργάζεται με τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες για την διαμόρφωση Προσκλήσεων από τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές, που χρηματοδοτούνται μέσω του ΘΣ2 «Βελτίωση της πρόσβασης σε ΤΠΕ, της χρήσης και της ποιότητάς τους». Στο πλαίσιο αυτό, η ΓΓΨΠ έχει κωδικοποιήσει τις βασικές κατευθυντήριες αρχές αναφορικά με την στόχευση και το περιεχόμενο των προσκλήσεων που έχουν εκδοθεί ή πρόκειται να εκδοθούν από τις Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020, με απώτερο σκοπό την εναρμόνισή των έργων που θα υλοποιηθούν με τους στόχους και τις προτεραιότητες της ΕΨΣ 2016-2021.

Οι κατευθυντήριες αρχές είναι οι ακόλουθες:

[1] Οριζόντια Έργα

Οριζόντιες παρεμβάσεις και έργα όπως για παράδειγμα το Κεντρικό Σύστημα Ηλεκτρονικής Διακίνησης Εγγράφων (ΣΗΔΕ), το Σύστημα Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού, οι υποδομές Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης για την εφαρμογή των νέων μοντέλων λειτουργίας των ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού κ.λπ., όπως αυτά έχουν προσδιοριστεί στα Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 -2020 (ΕΠ Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα και ΕΠ Επιχειρηματικότητα, Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία) σχεδιάζονται και θα υλοποιηθούν σε κεντρικό επίπεδο, υπό το συντονισμό της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Εσωτερικών, καθώς και αντίστοιχων καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργείων.

Ως εκ τούτου, κάθε δράση-έργο που προτείνεται σε τοπικό επίπεδο και έχει πανομοιότυπο αντικείμενο με οριζόντιες παρεμβάσεις, όπως οι ανωτέρω, θα πρέπει να ενσωματωθεί στον κεντρικό σχεδιασμό των αρμόδιων Υπουργείων, κατόπιν σχετικής συνεννόησης μεταξύ του Δικαιούχου και του αρμόδιου Υπουργείου. Αναλυτικότερη πληροφόρηση επί των εν λόγω οριζόντιων παρεμβάσεων παρατίθεται σε σχετικές αποφάσεις των συναρμόδιων Υπουργών.

[2] Εξειδικευμένα έργα

Κάθε έργο το οποίο θα προτείνεται προς ένταξη στο πλαίσιο ενός Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος του ΕΣΠΑ 2014-2020 θα πρέπει να αποτελεί μέρος ενός ολοκληρωμένου, μακροπρόθεσμου στρατηγικού-επιχειρησιακού σχεδίου του τομέα πολιτικής ευθύνης του εκάστοτε Υπουργείου της Κεντρικής Δημόσιας Διοίκησης, προκειμένου εν συνεχεία να εξεταστεί ως προς την συμβατότητά του με την ΕΨΣ 2016-2021.

Για παράδειγμα, έργα που προτείνονται σε τοπικό επίπεδο στον τομέα της υγείας, εφόσον ο δυνητικός Δικαιούχος έχει λάβει τον απαραίτητο συντονισμό και τις σχετικές κατευθύνσεις από το Υπουργείο Υγείας, τα έργα αυτά θα εντάσσονται ομαλά στη διαδικασία αξιολόγησης της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής.

Ειδικά στους τομείς **του τουρισμού, του πολιτισμού και της ανάδειξης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των δήμων και περιφερειών της χώρας** οι βασικές κατευθύνσεις περιλαμβάνουν:

i. Την παραγωγή ανοικτού ψηφιακού περιεχομένου (Open Data): Προτεραιότητα δίνεται στην παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού που θα περιλαμβάνει:

- Βίντεο υψηλής ευκρίνειας
- 360 μοιρών φωτογράφιση (απλή και οικονομική μορφή ψηφιακού περιεχομένου)
- Εναέρια βιντεοσκόπηση (απλή και οικονομική μορφή ψηφιακού περιεχομένου)
- Τρισδιάστατη σάρωση μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και αξιοθέατων της χώρας
- Τρισδιάστατη αναπαράσταση μνημείων (ή μέρος τους) τα οποία δεν είναι πλέον υπαρκτά, αλλά μέσω συνδυασμού ιστορικών προδιαγραφών θα είναι η εφικτή η κατασκευή αντίστοιχων τρισδιάστατων μοντέλων
- Τρισδιάστατες εκτυπώσεις μνημείων
- Ηχητικές αφηγήσεις.

Παράλληλα προτείνεται η χρήση σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων ψηφιοποίησης παραγωγής σύγχρονου ψηφιακού περιεχομένου με τεχνολογίες εικονικής πραγματικότητας (Virtual Reality) και επαυξημένης πραγματικότητας (Augmented Reality).

ii. Την τεκμηρίωση, αποθήκευση και διαχείριση του Ψηφιακού περιεχομένου:

Αφορά στην επιστημονική τεκμηρίωση του παραγόμενου ψηφιακού υλικού και στην εισαγωγή μεταδεδομένων ταυτοποίησης για την εύκολη αναζήτηση, τη διαχείριση και την επαναχρησιμοποίηση του περιεχομένου. Σημαντική δυνατότητα είναι η διαλειτουργικότητα των συστημάτων και των ψηφιακών αρχείων που θα δημιουργηθούν μέσω εξαγωγής, μετατροπής και μεταφόρτωσης (Extract, Transform, Load - ETL) για τη γενικότερη συλλειτουργία των συστημάτων υποδοχής και προβολής. Τα πρότυπα επιλογών που προτείνεται να ακολουθηθούν περιλαμβάνουν:

[α] Επιλογή σημείου τουριστικής και πολιτιστικής προβολής με τα εξής κριτήρια:

- A. Ανάδειξη της περιοχής επιλογής, βάσει του εθνικού και τοπικού σημείου ενδιαφέροντος
- B. Επιλογή βάσει της ιδιομορφίας του περιβάλλοντος και της προσέγγισης του
- Γ. Επιλογή βάσει της ιστορικής ή περιβαλλοντικής αξίας του προς ανάδειξη χώρου ή μνημείου
- Δ. Επιλογή βάσει του εθνικού σχεδιασμού και της στρατηγικής των αρμόδιων Υπουργείων και τις κατά καιρούς οδηγίες που θα υπάρχουν.

[β] Επιλογή τεχνολογίας προβολής και αποτύπωσης σημείου ενδιαφέροντος:

- A. Τεχνολογία εικονικής ή μικτής πραγματικότητας (VR-MR) (3D models, Cross platform VR, Hololens)
- B. Τεχνολογία επαυξημένης πραγματικότητας (AR) (Augmented Reality Markup Language - ARML 2.0 Open Geospatial Consortium (OGC)), (Technologies AR: SLAM, Recognition based, Location based)
- Γ. Τεχνολογία βίντεο 360° , (immersive videos ή spherical videos HD,4K)
- Δ. Τεχνολογία πανοραμικών φωτογραφιών (panoramic photos >12Mpx)
- E. Τεχνολογία μέσω εναέριας βιντεοσκόπησης (Drones) ανάλυσης 4K, High Efficiency Video Codec (HEVC), H.265
- ΣΤ. Τεχνολογία Beacons, γεωγραφικής ψηφιακής απεικόνισης σημείων μέσω ταυτοποίησης και αποτύπωσης (GIS, GPS)
- Z. ηχητική αφήγηση περιεχομένου με διεθνή standard για AMEA σε ανάλυση αρχείου Waveform >48Khz 16bit sampling rate, Encoding mp3 >256kbps
- H. Τεχνολογίες τεχνητής νοημοσύνης (AI) και μηχανικής μάθησης (ML,DL) για την ταξινόμηση και αναζήτηση δεδομένων στις κεντρικές βάσεις δεδομένων και τα ψηφιακά αποθετήρια με στόχο την εύκολη αναζήτηση, ταξινόμηση και ταυτοποίηση.

[γ] Γεωγραφική Απεικόνιση Σημείων Ενδιαφέροντος. Η γεωγραφική απεικόνιση σημείων ενδιαφέροντος, περιλαμβάνει την αποτύπωση σημείων ενδιαφέροντος σε χάρτη που θα περιλαμβάνει:

- Οδηγίες για τις λεπτομέρειες πρόσβασης σε κάθε χώρο στους επισκέπτες της πύλης όπως σύντομη περιγραφή, διεύθυνση, ωράριο λειτουργίας, μέσα πρόσβασης, χώροι στάθμευσης, κόστος εισόδου (αν υπάρχει), κ.λπ.
- Αναζήτηση στον χάρτη χώρων ενδιαφέροντος σε ακτίνα οριζόμενη (πχ. 500 μέτρων) από το σημείο επιλογής του χρήστη με σκοπό την πληροφόρηση ή την οργάνωση επίσκεψης σε αυτούς. Ειδικά για τους χρήστες κινητών τηλεφώνων, η αναζήτηση θα μπορεί να γίνεται είτε με βάση το σημείο εντοπισμού της υφιστάμενης θέσης του ενδιαφερόμενου ή με βάση το σημείο επιλογής του χρήστη στον χάρτη.
- Ενημέρωση στους χρήστες για τους εναλλακτικούς τρόπους πρόσβασης σε κάθε χώρο από το σημείο αναφοράς (π.χ. routing μέσω μετρό, αστικού ή δημοτικού λεωφορείου, μέσω αυτοκινήτου, ποδηλάτου, κλπ.), για τον ενδεικτικό χρόνο που απαιτείται για μετάβαση και περιήγηση σε κάποιον επιλεγθέντα χώρο, καθώς και λοιπές σχετικές πληροφορίες με σκοπό την διευκόλυνση προγραμματισμού κάποιας επίσκεψης.

Πρόσθετα, θα πρέπει να δηλώνεται ρητά ο χώρος αποθήκευσης του Περιεχομένου (Αποθετήριο), με έμφαση στην αξιοποίηση υφιστάμενων υποδομών.

Δεδομένης της τήρησης των ανωτέρω βασικών κατευθύνσεων και προτεραιοτήτων, για πράξεις που αφορούν στους τομείς τουρισμού, πολιτισμού, υγείας και των δράσεων ΟΧΕ-BAA για την διαδικασία ένταξής τους στα ΠΕΠ ισχύουν τα κάτωθι:

A. Για δράσεις στον τομέα του Τουρισμού:

Ι. Πράξεις που αφορούν σε «Διαφημιστικά προγράμματα και γενικά ενέργειες, που αφορούν στην τουριστική προβολή και διαφήμιση της χώρας ή περιοχών αυτής στο εσωτερικό και εξωτερικό», σύμφωνα με την εγκύκλιο (ΑΠ 514666/24.12.2014) του Υπουργείου Τουρισμού, εξουσιοδοτείται η αρμόδια Δ/νση Έρευνας Αγοράς και Διαφήμισης ΕΟΤ για την έγκριση των επιμέρους δράσεων, τον έλεγχο του υλικού προώθησης και προβολής, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας με τις αντίστοιχες διοικητικές μονάδες των Περιφερειών και των ΟΤΑ της χώρας και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Ως εκ τούτου κοινοποιείται στην ΓΓΨΠ η έγκριση των επιμέρους δράσεων της Δ/νσης Έρευνας Αγοράς και Διαφήμισης ΕΟΤ προς τον φορέα.

B. Για δράσεις στον τομέα του Πολιτισμού:

Σύμφωνα με τα όσα προβλέπει το άρθρο 11 του Ν. 4355/2015 (ΦΕΚ 178/Α/18.12.2015), διατηρείται και στο πλαίσιο του Ε.Σ.Π.Α. 2014 – 2020, η υποχρέωση υποβολής αιτήματος για την παροχή σύμφωνης γνώμης του ΥΠ.ΠΟ.Α., που αφορά στην εκτέλεση συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα των αρχαιοτήτων και μνημείων, και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς, από Υπηρεσίες και Φορείς που δεν ανήκουν, ούτε και εποπτεύονται από το ΥΠ.ΠΟ.Α. Για έργα Τ.Π.Ε. στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς, διατυπώνεται Σύμφωνη Γνώμη από το ΥΠ.ΠΟ.Α. με σκοπό τη διασφάλιση της θεσμικής, επιτελικής και συντονιστικής αρμοδιότητάς του στους τομείς πολιτικής του, την οποία ασκεί σύμφωνα με τον Ν. 3028/2002. Σε κάθε περίπτωση η σύμφωνη γνώμη από το ΥΠ.ΠΟ.Α κοινοποιείται στην ΓΓΨΠ.

Γ. Για δράσεις στον τομέα της Υγείας:

Για δράσεις που αφορούν σε υπηρεσίες υγείας (π.χ. Τηλεϊατρικής), επενδύσεις για θεματικές πλατφόρμες και δικτύωση μεταξύ φορέων υγείας (π.χ. Παρατηρητήρια) κοινοποιείται στην ΓΓΨΠ η έγκριση σκοπιμότητας του Υπουργείου Υγείας προς τον φορέα.

Δ. Δράσεις στο πλαίσιο ΟΧΕ-ΒΑΑ:

Στο πλαίσιο των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης (ΣΒΑΑ), που στο σύνολο των Περιφερειακών προγραμμάτων υλοποιούνται με το εργαλείο των ΟΧΕ (Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις) προβλέπονται δράσεις έξυπνης πόλης, μέσα από ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχέδιο έξυπνης πόλης.

Δίνοντας μια καινοτόμο διάσταση στην υλοποίηση του οράματος και της στρατηγικής για την αειφόρο ανάπτυξη της αστικής περιοχής, η προσέγγιση της έξυπνης πόλης εστιάζει στην χρήση της υψηλής τεχνολογίας για την επίλυση των αστικών προβλημάτων αλλά και προκλήσεων.

Έτσι μέσω των ΤΠΕ και του Θεματικού Στόχου 2 στο σύνολο σχεδόν των ΣΒΑΑ προβλέπεται η χρηματοδότηση δράσεων όπως η έξυπνη διαχείριση της ενέργειας, των μεταφορών και της κινητικότητας στην πόλη, η εφαρμογή τεχνολογιών ασφάλειας και συστημάτων βέλτιστης χρήσης των πόρων, δημιουργία ψηφιακών εφαρμογών, αλλά και έξυπνα συστήματα για την οικονομία την υγεία την διακυβέρνηση τη ποιότητα ζωής των πολιτών.

Σύμφωνα με τον Ν. 4314/2014 και τις εγκυκλίους 81166/ΕΥΣΣΑ 1778/28-7-2015 & 40134/ΕΥΘΥ 373/12-4-2016 του Υπ. Οικονομίας & Ανάπτυξης για την διαχείριση και εφαρμογή των Στρατηγικών Ολοκληρωμένης Χωρικής Ανάπτυξης, για την ένταξη κάθε δράσης των ΒΑΑ είναι απαραίτητη η σύμφωνη γνώμη της Αστικής Αρχής που αποτελεί και

τον φορέα για την υλοποίηση της στρατηγικής της. Ως εκ τούτου η εγκεκριμένη στρατηγική ΒΑΑ θα κοινοποιείται προς την ΓΓΨΠ.

Επισημαίνεται πως για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις τομεακών έργων που εντάσσονται στον Θεματικό Στόχο 2, η διαδικασία της σύμφωνης γνώμης από την ΓΓΨΠ (προέγκριση τεχνικών δελτίων) παραμένει ως έχει σύμφωνα με το άρθρο 160, σημείο ζ) ββ. του Ν. 4389/2016.

Με βάση τα ανωτέρω, καλείται το σύνολο των δυνητικών δικαιούχων, στο πλαίσιο εναρμόνισης με την Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική, να δώσει έμφαση στην παραγωγή σύγχρονων και ποιοτικών έργων ΤΠΕ, που θα αποτελούν δυναμικό μέρος μιας συνολικής, συλλογικής προσπάθειας, ώστε οι ΤΠΕ να αποτελέσουν το μοχλό για την επανεκκίνηση της οικονομίας, την ενίσχυση της απασχόλησης, τον καταλύτη για αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη Δημόσια Διοίκηση, το μέσο για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Επισημαίνεται ότι, εφόσον στην παρούσα φάση έχουν ήδη διαμορφωθεί ολοκληρωμένες προτάσεις φορέων (π.χ. ενδεικτικά ΟΤΑ, ΑΕΙ, ΝΠΔΔ), οι οποίες συμμορφώνονται με τις προεκτεθείσες κατευθυντήριες αρχές, οι φορείς αυτοί δύνανται κατά την κρίση τους να καταθέσουν στη Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής τις αντίστοιχες προτάσεις τους, οι οποίες θα εξετασθούν αρμοδίως κατά τα ανωτέρω.

**Με εντολή Υπουργού
Ο Αν. Προϊστάμενος Διεύθυνσης
Στρατηγικού Σχεδιασμού, Προτύπων
και Αξιολόγησης**

**α/α
Ιωάννης Σαββίδης
Αν. Προϊστάμενος
Τμ. Ψηφιακής Στρατηγικής**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΕΣ

Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αν. Μακεδονίας – Θράκης, κου Χ. Μέτιου
E-mail: periferiarxis@perif-amth.gr

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας, κου Α. Τζιτζικώστα
E-mail: dimsx@pkm.gov.gr

Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Μακεδονίας, κου Θ. Καρυπίδη
E-mail: th.karipidis@pdm.gov.gr

Περιφέρεια Ηπείρου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Ηπείρου, κου Α. Καχριμάνη
E-mail: a.kachrimanis@php.gov.gr

Περιφέρεια Θεσσαλίας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, κου Κ. Αγοραστού
E-mail: periferiarxis@thessaly.gov.gr

Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Στερεάς Ελλάδας, κου Κ. Μπακογιάννη
E-mail: periferiarxis@pste.gov.gr

Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

- Γραφείο Περιφερειάρχη Ιονίων Νήσων, κου Θ. Γαλιατσάτου
E-mail: pin@pin.gov.gr

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

- Γραφείο Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, κου Α. Κατσιφάρα
E-mail: grafeio.pde@pde.gov.gr

Περιφέρεια Πελοποννήσου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, κου Π. Τατούλη
E-mail: p.tatoulis@gmail.com

Περιφέρεια Αττικής

- Γραφείο Περιφερειάρχη Αττικής, κας Ρ. Δούρου
E-mail: gperatt@patt.gov.gr

Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, κας Χ. Καλογήρου
E-mail: pv@pvaigaίου.gov.gr

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

- Γραφείο Περιφερειάρχη Νοτίου Αιγαίου, κου Γ. Χατζημάρκου
E-mail: g.hatzimarkos@pnai.gov.gr

Περιφέρεια Κρήτης

- Γραφείο Περιφερειάρχη Κρήτης, κου Στ. Αρναουτάκη
E-mail: gram.pkr@crete.gov.gr

ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

- ΕΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ και ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΕΥΣΣΑ)
Ιακωβίδης Δημήτρης Μητροπόλεως 3 210-3726000 diakovidis@mnec.gr
- ΕΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (ΕΥΣΕ)
Λογοθέτης Γιώργος Νίκης 10, 101 80, Αθήνα 210-33 32 574
glogothetis@mnec.gr
- ΕΥ ΘΕΣΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΕΥΘΥ)
Φακίτσας Δημήτριος Νίκης 10, 105 63 Αθήνα [210-3742013](tel:210-3742013)
d.fakitsas@mnec.gr
- ΕΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (Ο.Π.Σ.)
Ζησίμου Αιμιλιανή Αγ. Φιλοθέης 2 105 56-Αθήνα 213
1500306 azisimou@mnec.gr
- ΕΥ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ (ΕΥΚΕ) Γεωργοπούλου Ζωή Νίκης 10 105 63
Αθήνα 210 3742085 zgeorgopoulou@mnec.gr
- ΕΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ και ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΚΤ
Τρουλάκης Δημήτρης Κοραή 4 210-52 71 400 dtroulakis@mou.gr

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα & Καινοτομία»,
Λεωφ. Μεσογείων 56, 115 27 Αθήνα,
Προϊσταμένη κα Α. Φέτση e-mail: aggefets@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», Κόνιαρη 15, 114 71 Αθήνα,
Προϊσταμένη κα Ζ. Παπασιώπη e-mail: zpapasopi@epoalaa.gr
Προϊστάμενος Υποδιεύθυνσης Τομέα Υποδομών Μεταφορών, κος Ι. Κρασσακόπουλος,
e-mail: gkrassakopoulos@epoalaa.gr
Προϊστάμενος Υποδιεύθυνσης Τομέα Περιβάλλοντος, κος Ν. Μαμαλούγκας e-mail:
n.mamalougas@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα»,
Θεοφιλοπούλου & Μεναιχμου 18, 117 43 Αθήνα,
Προϊσταμένη κα Αν. Καρκούλη, e-mail: akarkouli@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση», Κοραή 4, 105 64 Αθήνα,
Προϊστάμενος κ. Σοφοκλή Γώγο, e-mail: sgogos@epeaek.gr
Προϊσταμένη Υποδιεύθυνσης Τομέα Εργασίας κα Ανδρ. Μανώλη,
e-mail andrmano@mou.gr
Προϊστάμενος Υποδιεύθυνσης Τομέα Εκπαίδευσης κος Θ. Φρακτόπουλος, e-mail:
tfraktop@epeaek.gr
- Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Αξιολόγησης (ΕΥΣΣΑ), Μονάδα Δ:
Διαχειριστική Αρχή Ε.Π. Τεχνική Βοήθεια, Μητροπόλεως 3, 105 57 Αθήνα
Προϊστάμενο κο Δ. Νασιγκόγκο, e-mail: dnasigkogkos@mnec.gr

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης των Ε.Π. του Στόχου «Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία»,
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Θεσσαλονίκη,
Προϊσταμένη κ. Α. Μπουζιάνη, e-mail: abouziani@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020»,
Λεωφ. Αθηνών 58, 104 41 Αθήνα,
Προϊστάμενο κ Ν. Μανέτα, e-mail: nmanetas@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Αλιείας και Θάλασσας 2014-2020»,
Μιχαλακοπούλου 103, 115 27 Αθήνα,
Προϊσταμένη κα Ε. Γιόκαλα, e-mail: egiokala@mou.gr

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης,
Ηροδότου 20, 691 00 Κομοτηνή,
Προϊστάμενο κ. Β. Πιτσινίγκο, e-mail: vpitsinigkos@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας,
Λεωφ. Γεωργικής Σχολής 65, 570 01 Πυλαία Θεσσαλονίκης
Προϊσταμένη κα Α. Ωραιοπούλου, e-mail: loraipoulou@mou.gr, lilaoreo@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας,
ΥΔΕΠ Δ. Μακεδονίας Διοικητήριο - ΖΕΠ, 501 00 Κοζάνη
Προϊστάμενο κ. Χ. Κιουρτσίδη, e-mail: babikiou@mou.gr, mkiourtsidis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ηπείρου,
Πλατεία Πύρρου 1 - Διοικητήριο - Τ.Κ.45221 Ιωάννινα
Προϊσταμένη κα Ευγ. Παπανικολάου, e-mail: evipapan@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας,
Πλατεία Ρήγα Φερραίου (Παπαναστασίου και Βελή) – 41222 Λάρισα,
Β' πτέρυγα - 3ος όροφος
Προϊσταμένη κα Μελπ. Σαραφίδου, e-mail: melpsara@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Ιονίων Νήσων,
Εθν. Παλαιοκαστρίτσας Αλυκές Ποταμού, 491 00 Κέρκυρα
Προϊστάμενο, κ. Π. Οικονόμου, e-mail: poikonomou@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας,
ΝΕΟ Πατρών - Αθηνών 28, 26441 Πάτρα
Προϊσταμένη κα Άλκηστη Σταθοπούλου, e-mail: astathopoulou@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,
Υψηλάντη 12, 351 00 Λαμία
Προϊστάμενο κ. Κώστα Λέμα, e-mail: klemas@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής,

Λεωφ. Συγγρού 98-100, 11741 Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Δημήτρη Δρόση, e-mail: ddrosis@mou.gr

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Πελοποννήσου,
Τέρμα Ερυθρού Σταυρού, 221 00 Τρίπολη
Προϊστάμενο κ. Αντώνη Ψαράκη, e-mail: apsarakis@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου,
1ο χλμ. Μυτιλήνης - Λουτρών, 811 00 Μυτιλήνη
Προϊστάμενο κ. Γεώργιο Πλακωτάρη, e-mail: plakotaris@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου,
Σ. Καράγιωργα, 84100 Ερμούπολη
Προϊστάμενο κ. Αντώνιο Βουτσίνο, e-mail: avoutsinos@mou.gr
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Κρήτης,
Δουκός Μποφώρ 7, 712 02 Ηράκλειο
Προϊσταμένη κα Μαρία Κασωτάκη, e-mail: mkassotaki@mou.gr

ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΕΣΠΑ

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Εσωτερικών**, Τομέα Εσωτερικών, Κοραή 4,
105 64 Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Δ. Κάμπουρα, e-mail: dkambouras@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων**,
Τομέα Παιδείας, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 151 80 Μαρούσι
Προϊστάμενο κ. Κ. Βαλιάντζα, e-mail: kval@minedu.gov.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Υγείας**
Γλάδστωνος 1α & Πατησίων, 106 77 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Φ. Δαλαβέρη, e-mail: fdalaveri@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, Τομέας
Ενέργειας
Λεωφ. Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Γ. Νίκου, e-mail: NikouG@prv.ypeka.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας**, Τομέας
Περιβάλλοντος
Ευρυτανίας 2 και Ιτέας, 115 23 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Χ. Κούρτελη, e-mail: hkourteli@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών**
Τομέας Υποδομών και Μεταφορών
Κηφισίας 124, 11526, Αθήνα
Προϊσταμένη κα Α. Κουρτέση, e-mail: akourtesi@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Τουρισμού**,
Κοραή 4 10564, Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Δ. Μπλούκο, e-mail: bloukos_d@mintour.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης**,
Τομέων Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
Προϊστάμενο κ. Ε. Μπέρτο, e-mail: mbertos@gge.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, Τομέας Απασχόλησης και Κοινωνικής Οικονομίας
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα

Προϊσταμένη κα. Ουρ. Οικονόμου, e-mail: roikonomou@mou.gr

- Επιτελική Δομή **Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, Τομέας Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Κοραή 4, 105 64 Αθήνα
Προϊσταμένη κα Ε. Καϊλά , e-mail: evikaila@yeka.gr
- Επιτελική Δομή **Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**, Κοραή 4, 10564 Αθήνα
Προϊσταμένη κα. Σ. Μπενέα, e-mail: sofibene@mou.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού**
Θεμιστοκλέους 87, 106 83 Αθήνα
Προϊστάμενο κ. Π. Νταή, e-mail: pntais@culture.gr
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ **Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής**
Ακτή Βασιλειάδη, Πύλη Ε1-Ε2, 185 10 Πειραιάς
Προϊσταμένη κα Α. Φωκά, e-mail: afoka@mou.gr